

Prožívat koncil a číst jeho dokumenty znamená milovat celou církev

Mons. Javier Echevarría hovoří o II. Vatikánském koncilu a Roku víry v rozhovoru, který byl publikován v Argentině v univerzitním časopise Desde La Austral.

19.12.2012

U příležitosti 50. výročí zahájení II. Vatikánského koncilu, mohl byste

se vyjádřit o důležitosti, jakou koncil měl a má pro dnešní církev?

II. Vatikánský koncil byl nejslavnostnějším projevem učitelského úřadu církve v posledním století a navázal na předchozí učení církve. Je zjevné, že jeho dokumenty se vyznačují velkou rozmanitostí, a jak poukázal Jan Pavel II. i Benedikt XVI., je na nás, abychom je uváděli do praxe. Abychom byli věrní a aby Ježíš Kristus i jeho evangelium oslovilo srdce a mysl miliónů lidí. Číst a žít koncil znamená milovat církev a celé lidstvo.

Jaké je ústřední poselství, které chtěl koncil předat mužům a ženám dneška?

Shrnout to jednou větou není jednoduché. V každém případě by se dalo říci, že Bůh se k nám přibližuje a vychází nám vstříc: miluje nás, zajímá se o nás a počítá s námi.

Můžeme mu s pomocí jeho milosti odpovědět a druhým lidem činit dobro. Konkrétně koncil připomněl, že svatost - bezvýhradná odpověď na Boží lásku - není cíl pro několik vyvolených, ale dosáhnout ji může každý. Všichni jsme povoláni ke spojení s Bohem v Kristu prostřednictvím našeho každodenního života: v rodině, v práci, ve společenských vztazích. Práce koncilu byla velmi obtížná. Účastnilo se na něm více než 2500 koncilních otců.

Jak se mohlo dojít k opravdové jednotě a prakticky k jednomyslnosti ohledně schválených textů, když v pracovních diskuzích o různých věcech se krystalizovaly pozice, které byly nejenom odlišné, ale téměř protikladné?

Církev tvoří muži a ženy a je logické, že někdy mohou existovat různé

přístupy a pohledy. Nicméně bylo by mylné zapomínat, že je také nadpřirozená: Ježíš Kristus slíbil, že pomoc Ducha svatého ji bude vždy doprovázet. Proto, jak vysvětluje Benedikt XVI., musíme tuto pomoc mít vždy na mysli: neřídit se vlastními nápady, ale snažit se objevit vůli Pána a nechat ho, aby nás vedl. V pozadí dokumentů II. Vatikánského koncilu je usilovná práce mnoha osob, ale především se tu odhaluje učení Ježíše Krista a působení Ducha svatého.

Proč existuje tolik různých interpretací některých nařízení koncilu? Proč papežové Jan Pavel II. a Benedikt XVI. projevíli takové odhodlání, aby se jejich závěry aplikovaly?

Je známé, že koncil byl v některých prostředích špatně nebo ne plně interpretován. Příčiny byly různé a vliv mělo také šíření sekularismu a

hedonistického materialismu, které napáchalo velké škody. Myslím například na ztrátu křesťanského cítění, které postihlo mnoho rodin. Je to úpadek praktikování náboženského života, krize některých členů duchovenstva a osob zasvěceného života. Přesto, jak jsem řekl, texty koncilu oplývají velkým bohatstvím. Do určité míry se mnoho z jeho učení uvedlo do praxe církve a vidíme jeho plody: časté používání Písma svatého, plná odpovědnost laiků jako Božího lidu... Ale koncil není nějakou minulou historickou událostí. Je to spíše projekt, který se postupně rozvíjí a vstřebává, s větším nebo menším úspěchem. Současně je třeba připomenout, že církev putuje v čase a s vědomím víry, která je optimistická, musí jít vždy vpřed. Nová evangelizace, kterou vyhlásil blahoslavený Jan Pavel II. a Benedikt XVI., nám připomíná nutnost šířit jedno z klíčových poselství koncilu.

Říkal jsem to již dříve: univerzální povolání ke svatosti, což je také ústřední učení svatého Josemaríi.

II. Vatikánský koncil se chápal jako velký pokus o „dialog církve se světem“. O padesát let později papež znovu tento bod zdůrazňuje. Otec nebo matka rodiny, profesionál, student učitel... Jak mohou tento dialog uskutečňovat s těmi, co víru neznají nebo ji nechali ladem?

Církev je svojí podstatou misionářská a křesťan je povolán být vždy svědkem Ježíše Krista. Svatý Josemaría vysvětloval, že křesťanský život se nemůže oddělit od apoštolátu, stejně jako se nemůže oddělit u Krista jeho bytí Boha-Člověka od jeho vykupitelského poslání. Myslím, že prvořadým úkolem každého věřícího - matky nebo otce rodiny, dítěte, pracovníka, intelektuála, kněze, biskupa,

řeholníka nebo laika - je dobře se formovat a prohlubovat důvody jeho víry. Svatý otec nám v tomto Roce víry doporučil, abychom dobře poznali katechismus katolické víry. Tak budeme moci vést dialog s ostatními a mohli jim nabídnout, se vší úctou a upřímností, poklad, který jsme přijali. Toto je základ každého sblížení. A výchozím bodem je, že my katolíci naplňujeme mandatum novum, nové přikázání: umět milovat každého, tj. sloužit, pomáhat a, je-li to nutné, s láskou napomínat.

Koncil přijal učení o obyčejných křesťanech. Jak důležité bylo poselství - univerzální povolání ke svatosti -, které svatý Josemaría Escrivá prosazoval už od roku 1928?

Učení svatého Josemaríi bylo světlo, které do hloubky ozařovalo povolání ke svatosti, jež všichni věřící laici přijímají při křtu ve prospěch služby

církvi a celému světu: k dobru rodin; prostředí, kde pracují; k dobru těch nejpotřebnějších. Tak to i zdůraznil blahoslavený Jan Pavel II., když mluvil o svatém Josemaríovi jako o „apoštolu laiků pro novou dobu“. V oficiálních dokumentech k jeho kanonizačnímu procesu je nazýván „předchůdce II. Vatikánského koncilu“. Mnoho koncilních otců potvrdilo, že svatý Josemaría byl průkopníkem poselství tohoto sněmu církve.

Mohl byste přiblížit práci, kterou náš první čestný rektor, ctihodný Mons. Álvaro del Portillo, vykonal na pracovních zasedání koncilu?

Na to by krátká odpověď nestačila. Čas ukáže, jak významná byla jeho práce.

Jeho přínos byl vyzdvižen mnohými účastníky: jak je známo, jeho práce měla bezprostřední dopad už od přípravné fáze koncilu až do jeho

ukončení. Mohu dosvědčit jeden významný fakt: uznání, které mu projevovala římská kurie, dokonce i od těch, kteří zastávali odlišné názory. Byl to člověk pokoje, jednoty a lásky. Jeho charakteristickým rysem byl úsměv plný pokoje a bratrské lásky: kdokoliv, kdo pracuje v týmu, si cení toho, jak důležití jsou ti, kdo mají úsměv na tváři a jsou pojítkem. V případě dona Álvara se k tomu připočítávala jeho inteligence a způsobilost k práci.

Můžete nám doporučit, zde v univerzitním prostředí, jak žít a efektivně využívat nedávno vyhlášený Rok víry papežem Benediktem XVI?

Rok víry je velkou příležitostí k prohloubení, rovněž osobnímu, poselství Ježíše Krista a příležitostí ke své vlastní obnově, abychom uměli toto poselství předávat: je to příležitost cenit si více víry, snažit se

žít jako opravdoví křesťané a napomáhat tomu, aby dnešní ženy a muži chápali tuto víru tak, že je schopná jim pomoci nalézt odpověď na hluboké otázky jejich vlastního života. Musí mít pocit, že je víra chrání, že jim pomáhá a že je povzbuzuje. Proto je důležité studium, formace a též osobní přátelství, které vede k apoštolátu.

Víra musí být přítomná v univerzitním životě a ve vědeckém výzkumu: Benedikt XVI. naléhá na nutnost „rozšířit rozum“, protože mezi vědou a vírou není žádný protiklad: bylo by mylné - zužovalo by to a ochuzovalo - konat tak, aby se v praxi, ve vědě nebo veřejném či hospodářském životě nebo v univerzitní práci nebral v potaz nadpřirozený rozměr lidské bytosti. Na druhou stranu musí být univerzitní komunita zaměřená na vzdělání a formaci studentů a být otevřená vůči velkým intelektuálním

výzvam při hledání řešení
naléhavých problémů ve službě
společnosti: ochrana lidského života
na všech stupních jeho vývoje,
pomoc zaměřená na stabilitu rodiny,
jež je založená na manželství mezi
mužem a ženou, boj proti chudobě a
marginalizaci, podpora nové kultury,
nových zákonů, nové módy, které
jsou více slučitelné s důstojností ženy
a muže jako synů Božích. Odkud
jinud musí vyjít konkrétní křesťanské
návrhy pro spravedlivou a solidární
společnost, než od těch, kteří jsou
inspirováni evangeliem a staví na
ušlechtilé a dobře dokončené práci?
Společnost potřebuje dobře
připravené muže a ženy z hlediska
lidského, profesního i duchovního:
cesta je otevřená a proto můžeme
pokračovat v Roce víry a po jeho
ukončení se nezastavovat.

**Benedikt XVI. vyhlásil Rok víry v
době, kdy se projevila slabost
některých členů církve, a zdá se, že**

svět si jde po cestách, jež jí jsou cizí. Proč si myslíte, že navzdory tomu všemu je toto doba víry? Proč dál věřit v církvi?

Jak jsem již zmiňoval dříve, církev tvoří muži a ženy: víme, že hřích existuje a že Bůh nás stále vyzývá k proměně našeho srdce. Když vidíme, co dělá papež, nelze tyto problémy ignorovat, ani se nesmíme nezajímat o osoby, které utrpěli nespravedlnost. Nicméně je jasně vidět, že svět Boha a jeho milost potřebuje, že v církvi se nás dotýká ve svátostech. Zdá se, že mladí lidé to beze všeho objevili. Člověk si všimne, např. při Světových dní mladých, jak jsou dojatí před eucharistií, papežem a církví. Církev je mladá a nacházíme se vskutku v době naděje. Církev hledá jednotu, podněcuje mír a solidaritu, dává na první místo evangelizaci, stará se o ty nejchudší a je majákem před nenávistí a násilím v tolika částech světa. V tomto kontextu my křesťané

musíme odrážet Kristovu tvář plnou laskavosti. Církev, naše Matka, je svatá a tak to bude vždy, i když chování některých jejích synů se nemusí s touto svatostí shodovat.

Svatý Josemaría říkal, že měl velkou víru, „tak velkou, že se může krájet“, vysvětloval názorně. Vy jste s tímto světce žil, v čem byla tato víra jiná?

V důvěrném styku s Ježíšem Kristem, kterým byl „proniknut“ celý jeho den. V jeho synovské zbožnosti k Nejsvětější Panně Marii. A také v pokoře a velkomyslnosti: považoval se za ubohého člověka a byl si vědom, že všechno, co koná, má cenu jen tehdy, pokud to tak chce Bůh, a zároveň usiloval o velké podniky, které by pomohly tomuto našemu světu. Existují velké a početné sociální, vzdělávací a náboženské iniciativy, které vznikly pod vlivem jeho učení. Univerzita Austral je

konkrétním příkladem tohoto nadšení bez hranic svatého Josemaríi, jak sloužit Bohu a celé společnosti. Uměl a chtěl vždy s Bohem počítat a současně sám zmizet do ústraní, aby byl v popředí pouze náš Pán.

Mohl byste nám osvětlit, jak je nutné, aby dnešní muži a ženy měli pevnou víru, aby procházeli s radostí tímto světem, jež mnohdy s Bohem ve svých hlavních projektech nepočítá?

Opravdové štěstí, po kterém všichni toužíme, dojde ke své plnosti pouze ve věčném životě. Dobývá se ale a začíná už zde na zemi, když žijeme v přátelství s Bohem. Svatý Augustin to vysvětlil mistrovsky: „Stvořil jsi nás pro sebe a nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v Tobě.“ Řeknu vám také, že pouze ten touží po Kristu, kdo touží po spáse. Existuje dnes někdo, kdo si myslí, že

nepotřebuje nic uzdravit ve svém srdci, svém životě, své minulosti či přítomnosti? My křesťané musíme být pro ostatní právě touto tváří Krista plné chápavosti. Pokud naši přátelé a vůbec všichni lidé naleznou u nás bratrskou tvář, budeme jim moci předat velké poselství církve: „Nemějte strach otevřít dveře Kristovi“ (Jan Pavel II.), „Nemějte strach vsadit do hry váš život pro Krista“ (Benedikt XVI.). Cesta štěstí je vždy cestou velkorysosti. Jak připomíná II. Vatikánský koncil, člověk „může sám sebe plně nalézt jen v opravdovém darování sebe samého“. (Radost a naděje, č. 24)

Nakonec bychom se vás chtěli zeptat na něco osobnějšího: Je nějaká možnost, že nás navštívíte v tomto Roce víry?

Rád bych tuto univerzitu navštívil a s každým si promluvil, abych s vámi sdílel radosti i bolesti, výzvy i

projekty. Vložím toto přání do rukou
našeho Pána.

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
prozivat-koncil-a-cist-jeho-dokumenty-
znamena-milovat-celou-cirkev/](https://opusdei.org/cs-cz/article/prozivat-koncil-a-cist-jeho-dokumenty-znamena-milovat-celou-cirkev/)
(28.02.2026)